

▲ De das komt langzaam terug in Noord-Brabant. Om ze nog beter te beschermen heeft Waterschap Aa en Maas een dassenprotocol opgesteld.

FOTO WILLY THIJSSSEN, STICHTING DASSENWERKGROEP BRABANT

Waterschap op pad met dassenregels in de achterzak

Medewerkers van Waterschap Aa en Maas stuiten steeds vaker op de das. Het beschermde dier graaft er lustig op los. Hoe ga je daar als waterbeheerder mee om?

Ruud Spoor
Helmond

Als eerste waterschap in Nederland heeft Aa en Maas in samenwerking met de Dassenwerkgroep Brabant een heus dassenprotocol opgesteld. „Het moet onze medewerkers in het veld handvatten geven nu ze in toenemende mate bij onderhoudswerkzaamheden op dassensporen stuiten. Belangrijk, want het dier is zwaar beschermd”, zegt waterschapsecoloog Marcel Cox.

De das graaft zijn burchten uit in de Brabantse zandgronden het liefst op plekken waar hij makkelijk aan eten komt. Vaak aan de rand van een bos, in de nabijheid van weilanden

en maïsvelden. Niet zelden is dat in de buurt van sloten en watertjes die door het waterschap onderhouden worden. Zoals bij Dierdonk in Helmond. In het natte gebied ontdekte Aa en Maas een dassenburcht tijdens de voorbereiding van een beekherstelproject. Om de dieren te helpen bij hoog water, moest er volgens de regels een kunstmatige woning voor de familie gebouwd worden. Maar niet alleen bij Helmond zijn de gravers met hun karakteristieke kop gezien. Ook in Deurne, Asten en bij de Stippelberg in De Rips zijn burchten bekend.

Beschermd

Cox: „De das is welkom. Het is een schitterend dier dat gelukkig zijn plek in Brabant weer lijkt te vinden.

Langzaam maar zeker rukken ze op naar het westen van de provincie. Het is een olievlek die zich langzaam verspreidt. Als we kunnen helpen, doen we dat graag.”

Maar een das brengt regels met zich mee. Hij staat op de lijst met beschermde dieren en mag vooral niet gestoord worden. Daarom stelde de Unie van Waterschappen al een gedragscode op waarin ook de das is opgenomen. Maar dat ging Aa en Maas niet ver genoeg. „In het veld moeten we precies weten wat we mogen doen in de buurt van een burcht, vandaar het protocol. Dan is voor iedereen duidelijk wat wel en wat niet kan.”

Het protocol wordt momenteel al in de praktijk getest. Aa en Maas treft de eerste voorbereidingen voor het komende maaiseizoen. „Als we nu een dassenpijp onder een maairoute vinden, weten we wat mogelijk is zonder het dier geweld aan te doen. Zo kunnen wij toch ons werk doen”, meldt Cox.

De Dassenwerkgroep Brabant juicht het waterschapsinitiatief toe. Lid Willy Thijssen legt uit: „De das is de goeie lobbes van onze natuur. Hij kan goed met andere soorten door één deur en accepteert soms zelfs een vossenfamilie in zijn eigen burcht.”

De auto is de grootste vijand van de das. Daar kan geen protocol tegenop

– Willy Thijssen

Maar als zijn woning regelmatig verstoord wordt door mensen, is het al snel over en uit met de das. Dan blijft hij angstig binnen en verkommert. Daarom worden de burchten geheim gehouden.

Thijssen: „Soms hebben boeren last van met name jonge dieren, die nogal wat schade kunnen aanrichten in een maïsveld. Ze duwen de planten één voor één om. Ze knabbelen aan wat kolven en zoeken een nieuwe plant uit. Maar wat veel boeren niet weten, is dat de schade op 300 euro na door de overheid vergoed wordt. Wij helpen de boer daarbij als hij dat wil.”

Verkeer

De das is het grootste landroofdier van Nederland. Hij kan tot 1 meter lang en 17 kilo zwaar worden. In ideale omstandigheden kan hij 15 jaar oud worden, maar in Nederland leggen de meeste dassen voor hun vijfde het loodje. Dat komt voor een belangrijk deel door het verkeer.

Ongeveer 20 procent van de populatie wordt doodgereden. In Noord-Brabant naar schatting zo'n 300 per jaar. „De auto is daarmee in ons land zijn grootste vijand”, verzucht Thijssen. Daar kan een protocol niet tegenop.